

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție

D E C I Z I E

18 septembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii:

Valeriu Doagă
Ion Corolevschi, Iuliana Oprea

judecând recursul declarat de Prutean Tatiana, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a Tatianei Prutean către BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA cu privire la încasarea sumei soldului, dobânzii de întârziere, penalității și prejudiciului moral,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 13 iunie 2013, prin care a fost restituit apelul Tatianei Prutean,

C O N S T A T Ă :

La 21 februarie 2011 Tatiana Pruteanu a depus cerere de chemare în judecată împotriva BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA cu privire la încasarea sumei soldul contului – 17 156,56 euro, dobânzii de întârziere – 535,85 euro, penalității – 34 313,12 euro și repararea prejudiciului moral în sumă de 130 000 lei.

În cadrul dezbaterilor judiciare Tatiana Prutean, reprezentată de către Andrian Soroceanu a depus cerere cu privire la modificare și majorarea dobânzii și penalității de întârziere, solicitând încasarea de la BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA în beneficiul Tatianei Prutean a dobânzilor de întârziere în sumă de 3912, 70 euro, a penalităților în sumă de 3 753,10 euro pentru soldul de 636,12 euro achitat cu întârziere calculat pentru perioada 02 februarie 2011 – 01 aprilie 2011 (59 zile) și a penalităților în sumă de 297 367,92 euro calculate pentru perioada de 6 luni (180 zile) din soldul restant de 16 520,44 euro.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 26 decembrie 2012 a fost respinsă integral acțiunea și încasat din contul Tatianei Prutean în beneficiul statului, taxa de stat neachitată în sumă de 23 587,46 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 14 februarie 2013 a fost respinsă cererea depusă de către avocatul Andrian Soroceanu, în interesele Tatianei Pruteanu cu privire la adoptarea unei hotărâri de corectare a erorii materiale prin excluderea din conținutul hotărârii a soluției instanței asupra încasării taxei de stat ca fiind inadmisibilă.

La 11 ianuarie 2013 Tatiana Prutean, reprezentată de către Andrian Soroceanu a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii. Totodată, a solicitat scutirea de la plata taxei de stat cu compensarea ulterioară din contul BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 martie 2013 a fost refuzat apelantei Tatiana Prutean în scutirea integrală de la plata taxei de stat, a fost scutită parțial apelanta de la plata taxei de stat în sumă de 1 125 lei, nu s-a dat curs cererii de apel declarat de către Tatiana Prutean, și obligată apelanta să achite taxa de stat în sumă de 1 125 lei, precum și a fost acordat apelantei Tatiana Prutean un termen până la 04 aprilie 2013, ora 10-00 pentru prezentarea apelului motivat și a dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 1 125 lei.

La 29 martie 2013 Tatiana Prutean a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii contestate și scutirea Tatiane Prutean de la plata taxei de stat cu compensarea ulterioară din contul BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 24.04.2013, a fost admis recursul declarat de către Tatiana Prutean, casată parțial încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 martie 2013 în partea prin care a fost refuzat apelantei Tatiana Prutean în scutirea integrală de la plata taxei de stat și emisă în partea dată o nouă încheiere prin care a fost admisă cererea Tatiane Prutean cu privire la scutirea de la plata taxei de stat. În rest încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 martie 2013 a fost menținută.

La 13.06.2013 reprezentantul apelantei Prutean Tatiana, Soroceanu Andrian, a înaintat cerere de recuzare a completului de judecată investit cu judecarea cererii de apel: N.Budăi, I.Muruianu, A.Nogai, iar prin încheierea Curții de Apel Chișinău din aceeași dată cererea în cauză a fost respinsă.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 iunie 2013, a fost restituită Tatiane Prutean cererea de apel cu toate documentele anexate.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a aplicat prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, menționând că apelanta nu a înlăturat în termen neajunsurile stabilite, în special nu a prezentat apelul motivat până la 04.04.2013.

Considerînd ilegale încheierile instanței de apel, Prutean Tatiana le-a contestat cu recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea încheierilor Curții de Apel Chișinău din 13 iunie 2013 și remiterea cauzei în instanța de apel la faza de primire a cererii de apel într-un alt complet de judecată.

În argumentarea recursului recurenta a invocat că instanța de apel a considerat subiectiv și părtinitor că apelul inițial nu era motivat. La fel a menționat că nu a fost asigurată egalitatea părților, precum și a fost ignorat faptul că apelanta a avut necesitate să obțină noi probe pentru motivarea suplimentară a apelului.

BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA a depus referință referință pe marginea recursului declarat, solicitînd respingerea lui.

Potrivit art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu criticile invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră recursul întemeiat și pasibil de a fi admis din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Potrivit materialelor cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ a stabilit cu certitudine că, prin hotărîrea Judecătoriei Centru, mun.

Chișinău din 26.12.2012, cererea de chemare în judecată a Tatiane Prutean a fost respinsă (f.d. 28-35, vol. II). Prutean Tatiana a atacat hotărîrea dată cu apel (f.d. 48, vol. II).

La 11.03.2013 Curtea de Apel Chișinău a refuzat apelantei Tatiana Prutean în scutirea integrală de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de apel și a fost acordat apelantei termen pînă la 04 aprilie 2013, ora 10-00 pentru prezentarea apelului motivat și a dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 1 125 lei (f.d. 52-54, vol. II).

Ulterior, cererea de apel depusă de Tatiana Prutean a fost restituită prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 13.06.2013 ca nefiind înlăturate în termen neajunsurile depistate.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră încheierea din 13.06.2013 ilegală, pornind de la următoarele.

La adoptarea încheierii recurate instanța de apel a aplicat prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, adică a restituit cererea de apel, deoarece nu a fost depusă în termenul stabilit cererea de apel motivată.

Instanța de recurs consideră eronată concluzia instanței de apel, din următoarele considerente.

La 13.06.2013 Curtea de Apel Chișinău a restituit cererea de apel, deoarece apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin.(1) CPC.

Potrivit art. 368 alin. (1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordînd apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Astfel, Colegiul constată că apelanta la depunerea apelului împotriva hotărîrii Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 26.12.2012 nu a achitat taxa de stat și nu a motivat apelul.

Însă, contestînd încheierea instanței de apel din 11.03.2013, recurenta a solicitat casarea integrală a ei, cu toate că în motivarea recursului a invocat argumente ce țin de dezacordul referitor la taxa de stat (f.d. 60-61, vol. II).

În acest sens, Colegiul consideră aplicabile speței prevederile art. 114 alin. (1) CPC - curgerea termenului de procedură se suspendă o dată cu suspendarea procesului, deoarece procesul a fost suspendat o dată cu recurarea încheierii din 11.03.2013.

Or, nefiind soluționată problema achitării taxei de stat, este absurd a considera posibilă soluționării pricina în fond. Chiar și în situația cînd apelul motivat ar fi fost depus pînă la data limită indicată de instanța de apel, continuitatea examinării cauzei oricum nu era posibilă, din motivul contestării în instanța de recurs a soluției referitoare la taxa de stat. Astfel, în circumstanțele speței, îndeplinirea sau nu a actului de procedură în termenul stabilit de instanța de apel, nu afectează în nici un fel drepturile și interesele celorlalți participanți la proces.

Totodată, Colegiul reține că apelul motivat a fost depus imediat ce a fost reluată examinarea pricinii în instanța de apel (f.d. 83-86).

Pornind de la aceste împrejurări, instanța de recurs consideră eronată concluzia instanței de apel cum că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile sale, deoarece apelantul-recurent a exercitat atribuțiile sale imediat după ce a fost clarificată chestiunea cu taxa de stat.

Dreptul la o cale de atac este consfințit și în Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Astfel, într-o jurisprudență constantă Înalta Curte a reiterat că articolul 6 §1 din Convenție nu garantează dreptul la apel asupra unei hotărâri de primă instanță. Cu toate acestea, atunci când dreptul intern prevede un drept la apel, atunci procedura respectivă va fi examinată ca o extensiune a procesului de judecată și, prin urmare, va constitui un drept garantat de articolul 6 din Convenție.

Pornind de la circumstanțele menționate supra, Colegiul conchide asupra necesității casării încheierii Curții de Apel Chișinău din 13.06.2013, prin care a fost restituită cererea de apel apelantei, pentru a nu admite încălcarea dreptului la o cale de atac și pentru a evita orice atingere adusă însăși substanței dreptului la un tribunal și cauza urmează a fi restituită la Curtea de Apel Chișinău pentru examinarea apelului depus de Prutean Tatiana în fond.

Cît privește recursul împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 13.06.2013 de respingere a cererii de recuzare, Colegiul consideră că urmează a fi respins.

Potrivit art. 53 alin. (5) CPC, instanța decide asupra recuzării în camera de deliberare printr-o încheiere motivată, care nu se supune nici unei căi de atac decît o dată cu fondul hotărîrii sau al deciziei.

Ținînd cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a) și b) CPC al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Se respinge recursul declarat de Prutean Tatiana împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 13 iunie 2013 privind respingerea cererii de recuzare.

Se admite recursul declarat de Prutean Tatiana împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 13 iunie 2013 privind restituirea cererii de apel.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 iunie 2013 și se remite cauza la Curtea de Apel Chișinău pentru examinarea apelului depus de Prutean Tatiana în fond.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Valeriu Doagă

Judecători

Ion Corolevschi

Iuliana Oprea